

[Axel Kristensen.]

bejdsløshed, kan man ikke tage tallene for en enkelt uge. Jeg har i radiodiskussionen forud for valget og ved drøftelsen i fjor af dette lovkompleks sammenlignet kalenderår, fordi det er det eneste, der giver en nogenlunde sikker basis, og det vil jeg også gøre, for så vidt jeg drager sammenligninger her i dag, men det betyder naturligvis ikke, at man ikke må følge den øjeblikkelige udvikling meget nøje for at tage varsler af, om man kan blive nødt til at foretage noget andet.

Hvis vi ser på kalenderåret 1957, viser det sig med hensyn til valutaindtjeningen, at dette år ikke kan betegnes som noget dårligt år sammenlignet med 1956. Man ser, at selv med de vanskeligheder, vor landbrugseksport har mødt, hjembragte den 75 mill. kr. mere end i 1956, skibsfarten indtjente 112 mill. kr. mere end i 1956, og fiskeriets eksport var i værdi nogenlunde uændret. Der er en forbedring i vor indtjening fra udlandet på hovederhvervsområderne på ca. 425 mill. kr. sammenlignet med 1956, der havde en positiv handelsbalance på 66 mill. kr. Dette må efter det, vi har været vant til i de foregående år, siges at være en gunstig valutaudvikling, og det må da have været et godt grundlag for forøgelse af investeringerne i produktive bygninger, anlæg og maskiner, således at vi kunne forbedre vor konkurrenceevne, idet vi jo ikke kan forøge investeringerne i andre perioder end dem, hvor vi har valuta til rådighed. Valutaindtjeningens højde bestemmer de muligheder, vi har for produktion og investeringer her i Danmark.

Der skete imidlertid trods denne større valutaindtjening ikke nogen forøgelse af investeringen, så vidt jeg kan se; til trods for den forøgede valutaindtjening på 425 mill. kr. ser det for mig ud, som om den investering, der fandt sted i 1957, er nogenlunde af samme størrelse som i 1956. Derimod fandt der en stigning sted i det private forbrug på sådan noget som 4 pct. Ved bedømmelsen af denne forbrugsstigning bør det erindres, at landboernes forbrugsevne er gået ned med ca. 150 mill. kr., således at forbrugsstigningen i øvrigt må være mere end 4 pct. Det må heraf fremgå, at den forbrugsnedsettende virkning, som lovkomplekset fra i fjor havde, i hvert fald

er uvæsentlig i forhold til virkningen af de øvrige bestemmende faktorer. Således som eksportmarkederne nu ligger, betyder forbrugsbegrænsningerne næppe mere eksport, men kun mere arbejdsløshed og en beskedent besparelse i valutaudgifter.

Nu er det således, at ikke nogen del af den kapital, der er blevet inddraget i statskassen, er blevet unddraget det totale forbrug, idet det alt sammen er blevet brugt til finansiering igen. Det vil sige, at man kun kan tale om disse foranstaltningers valutariske virkning, for så vidt man ellers ville have foretaget denne finansiering ved overtræk i nationalbanken, og det var netop det forhold, at de socialdemokratiske regeringer foretog sådanne overtræk, som venstre kritiserede så stærkt. At man holder op med at gøre noget forkert, synes jeg ikke er særlig fremragende. Det er selvfølgelig bedre at holde op end at fortsætte, men tillægge sig særlig stor ære, fordi man holder op med at gøre det forkerte, især når man er nødt til det, synes jeg ikke man kan.

Det er imidlertid ikke ligegyldigt, hvordan man undgår en overfinansiering, og venstre må beklage, at der intet er sket med hensyn til at henvise boligbyggeriet til det almindelige pengemarked. Det blev stillet i udsigt, da man gennemførte stabiliseringslånet — men man har ved at fortsætte med at give lånetilsagn udskudt det tidspunkt, hvor en anden finansieringsform kan blive bragt i anvendelse. For et års tid siden pegede jeg på, at det ville være meget nyttigt, om man nu standsede denne tildeling af lånetilsagn; det kan ikke være nødvendigt, at der gives lånetilsagn så langt frem i tiden, at handlefriheden for regering og folketing hermed begrænses meget stærkt. Allerede for et år siden mener jeg at vi påviste, at tvangslånet ikke var noget godt middel til at fremskaffe pengemidler til boligbyggeriet, idet man må skønne, at man ved denne foranstaltning i høj grad svækker opsparelysten. Når man diskuterer disse spørgsmål og opstiller statistik for, hvor meget man skønner der er taget det ene eller det andet sted, kan man ikke helt se bort fra, at en sådan foranstaltning påvirker folks handlinger, og dette giver sig ikke udtryk i statistik, sådan at skønnene derved bliver sikre. Jeg kender adskillige